

**STAN SANITARNY
POWIATU BRZOWSKIEGO
ZA 2021 r.**

Spis treści

WSTĘP	4
1. SEKCJA HIGIENY KOMUNALNEJ	5
1.1 Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi	5
1.2 Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	6
1.3 Pływalnie	7
1.4 Ustęp publiczny	7
1.5 Domy Pomocy Społecznej	8
1.6 Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej	8
1.7 Hotele	8
1.8 Inne obiekty, w których są świadczone usługi hotelarskie	8
1.9 Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu	9
1.10 Tereny rekreacyjne i inne obiekty	9
1.11 Statystyka Sekcji:	9
2. SEKCJA EPIDEMIOLOGII	10
2.1 Nadzór bieżący Sekcji	10
2.2 Nadzór nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą	10
2.2.1 Kontrole podmiotów wykonujących działalność leczniczą	11
2.3. Ogniska epidemiczne w powiecie	11
2.4 Zwalczanie chorób zakaźnych –nadzór epidemiologiczny indywidualny i zbiorczy	11
2.4.1 Zakażenia jelitowe i zatrucia pokarmowe	11
2.4.2. Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową – nie notowano	12
2.4.3. Zachorowania na wirusowe zapalenia wątroby – nie notowano	12
2.4.4. Choroby przenoszone przez kleszcze	12
2.4.5. Odra – nie odnotowano przypadków	12
2.4.6. Gruźlica	12
2.4.7. Grypa	12
2.4.8. Inne choroby zakaźne	12
2.4.9. COVID-19	13
2.4.10. Styczność i podejrzenie narażenia na wściekliznę	13
2.5 Szczepienia ochronne i dystrybucja preparatów szczepionkowych	14
2.5.1. Dystrybucja szczepionek	14
2.5.2. Podmioty lecznicze przeprowadzające obowiązkowe szczepienia	14
2.5.3. Niepożądane odczyny poszczepienne	15
2.5.4. Analiza stanu uodpornienia dzieci i młodzieży	15
2.5.5 Szczepienia przeciw Covid-19	16

Stan sanitarny powiatu brzozowskiego 2021

3. SEKCJA HIGIENY PRACY	16
3.1 Nadzór bieżący.....	16
3.2 Nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi.....	20
3.3 Choroby zawodowe	21
3.4 Środki zastępcze.....	22
4. SEKCJA HIGIENY DZIECI i MŁODZIEŻY	23
4.1. Nadzór bieżący.....	23
4.2. Żłobki	24
4.3 Przedszkola	24
4.4 Szkoły	25
4.5 Wypoczynek letni i zimowy	25
5. SEKCJA HIGIENY ŻYWNOSCI I ŻYWIENIA.....	26
5.1 Nadzór bieżący.....	26
5.2 Ocena stanu sanitarno-technicznego w poszczególnych kategoriach zakładów	27
5.2.1. Zakłady produkcji żywności	27
5.2.2 Zakłady obrotu żywnością - 295 obiektów	28
5.2.3 Zakłady żywienia zbiorowego – 125 obiektów	28
5.3 Ocena jakości zdrowotnej żywności na podstawie wyników badań próbek żywności pobranej w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu.	30
5.4 Działania podejmowane w związku z powiadomieniami otrzymywanymi w ramach funkcjonowania systemu RASFF i RAPEX.....	30
5.5. Działania podejmowane w ramach nadzoru nad suplementami diety.	31
5.6 Działania dodatkowe podejmowane w ramach nadzoru nad produkcją i obrotem środków spożywczych.	32
5.7 Działania podejmowane ramach ASF - Afrykańskiego Pomoru Świń	32
6. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA.....	33
7. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	39
8. DZIAŁALNOŚĆ LABORATORYJNA.....	40
8.1 Badania wody.....	41
8.2 Badania środowiska pracy	41
8.3 Badania z obszaru diagnostyki medycznej.....	41
9. KADRY I FINANSE	43
9.1 Struktura zatrudnienia w PSSE w Brzozowie w 2020 r.	43
9.2 Budżet	45

WSTĘP

Przedstawiam Państwu informację na temat stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu brzozowskiego za rok 2021. Rok trudny i pełen wyzwań dla nas, który przełożył się przede wszystkim na zagrożenia spowodowane chorobą Covid-19.

Państwowa Inspekcja Sanitarna to wyspecjalizowana instytucja, która realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego. Nasze działania to bardzo szeroki wachlarz: od sprawowania kontroli i nadzoru nad warunkami higieny w różnych dziedzinach życia, w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych po działania z zakresu oświaty zdrowotnej.

Personel Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Brzozowie zapewnia najwyższy poziom kwalifikacji oraz profesjonalizmu, co pozwala na realizację zadań stawianych przed Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Zebrane poniżej dane pozwolą Państwu zapoznać się z realizacją tych zadań w naszym powiecie.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Brzozowie
Zofia Cwynar

1. SEKCJA HIGIENY KOMUNALNEJ

Do zadań Sekcji Higieny Komunalnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące utrzymania należytego stanu higieniczno-sanitarnego obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. W ramach nadzoru nad wodociągami kontrolowane są stacje uzdatniania wody, pobierane próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz wydawane oceny o jakości wody do spożycia. Ponadto pobierane są próbki wody do badania z nadzorowanych pływalni.

1.1. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brzozowie znajduje się 10 wodociągów prowadzących zbiorowe zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia.

Są to następujące obiekty:

- wodociąg Brzozów Jakła Wielka, którego administratorem jest Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Brzozowie,
- wodociąg Blizne i wodociąg Jasienica Rosielna, podlegające Zakładowi Wodociągów i Kanalizacji Gminy Jasienica Rosielna
- wodociąg Izdebki i wodociąg Nozdrzec, zarządzane przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Nozdrzcu
- wodociąg osiedla mieszkaniowego Haczów i wodociąg osiedla mieszkaniowego Trześniów, administrowane przez Zakład d/s Obsługi Gospodarki Wodno- Ściekowej w Haczowie
- wodociąg Golcowa i wodociąg Domaradz-Poręby, których właścicielem jest Gmina Domaradz
- wodociąg Szpitala Specjalistycznego w Brzozowie

Część gminy Haczów (miejscowości Haczów, Trześniów) została zwodociągowana z ujęcia wody znajdującego się na terenie powiatu krośnieńskiego. Woda odpowiada wymaganiom rozporządzenia.

Powiat brzozowski należy do terenów o słabym stopniu zwodociągowania. Ze zbiorowego zaopatrzenia w wodę korzysta 14 779 osób, co stanowi zaledwie ok. 22% mieszkańców powiatu. Wszystkie wodociągi w bieżącym roku dostarczały konsumentom wodę spełniająca wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie

jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

W 2021 r. na wodociągu Brzozów, Izdebki oraz wodociągu Szpitala Specjalistycznego w Brzozowie wystąpiło krótkotrwałe zanieczyszczenie mikrobiologiczne bakteriami grupy coli. Dla wodociągu Szpitala Specjalistycznego i Izdebki wydano decyzje stwierdzające brak przydatności wody do spożycia i nakazujące podjęcie działań naprawczych mających na celu doprowadzenie jakości wody do przepisów rozporządzenia. Wydano 2 decyzje o ustaleniu opłaty.

Natomiast w zakresie fizykochemicznym wystąpiły wahania w jakości wody spowodowane podwyższoną wartością mętności (wodociąg Brzozów i Trześniów), manganu (wodociąg Blizne) oraz sodu (wodociąg Trześniów). Podjęte przez zakłady wodociągowe działania naprawcze skutkowały usunięciem nieprawidłowości i poprawą jakości wody. Na wszystkich wodociągach przeprowadzono kontrole stanu sanitarnego ujęć wody, stacji uzdatniania wody oraz zbiorników wody uzdatnionej. Pobrano do badania 9 próbek wody w ramach prowadzonego monitoringu jakości wody oraz 40 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej zakładów wodociągowych. Część badań wykonywanych w ramach kontroli wewnętrznej zakładów przeprowadzona była w laboratoriach spoza inspekcji sanitarnej. Oceny obszarowe obejmujące rok 2021 zostaną wydane w terminie do końca I kwartału 2022 r.

Brak sieci wodociągowych zmusza mieszkańców powiatu do korzystania z własnych ujęć indywidualnych tj. studni przydomowych o niepewnej jakości, często nieodpowiadającej wymaganiom rozporządzenia. Najczęściej kwestionowane parametry mikrobiologiczne to bakterie grupy coli i Escherichia coli.

1.2. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

W 2021 roku kontrolą objęto: zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, hotele, ustęp publiczny, pływalnie, jednostki pomocy społecznej, tereny rekreacyjne (parki, piaskownice), osiedla mieszkaniowe, środki transportu publicznego, środki transportu do przewozu zwłok. Prowadzone postępowanie administracyjne w 6 obiektach doprowadziło do poprawy stanu sanitarno-technicznego, za wyjątkiem 1 zakładu fryzjerskiego, który oceniono na koniec 2021 roku jako zły pod względem technicznym. Wydano 19 decyzji ustalających opłatę.

Z uwagi na epidemię koronawirusa SARS-CoV-2 przeprowadzono 132 kontrole i wizytacje prewencyjno-edukacyjnych w obiektach w zakresie przestrzegania wymagań sanitarnych, nałożono 8 mandatów karnych na kwotę 1350 zł za nieprzestrzeganie

Stan sanitarny powiatu brzozowskiego 2021

obowiązujących przepisów.

1.3. Pływalnie

W nadzorze sanitarnym znajdują się 3 pływalnie (2 kryte oraz 1 odkryta). Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9.11.2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r., poz. 2016) właściciele lub zarządcy pływalni mają obowiązek prowadzenia kontroli wewnętrznej nad jakością wody basenowej, która obejmuje bieżącą obserwację wody, monitoring parametrów fizycznych wody oraz pobór prób wody przez akredytowane laboratorium zgodnie z harmonogramem ustalonym z PPIS w Brzozowie. Nadzór nad basenami obejmował jakość wody w nieckach do kąpielii, jakość wody ciepłej w natryskach oraz stan sanitarny obiektów. Przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych. Z uwagi na przekroczenie wymagań mikrobiologicznych tj. ogólnej liczby mikroorganizmów w wodzie wprowadzanej do niecki basenowej z systemu cyrkulacji Basenu Krytego w Bliznem wydano decyzję nakazującą wstrzymanie działalności związanej z korzystaniem z basenu oraz decyzję opłatową. Ponadto na Pływalni Posejdon oraz Kompleksie Sportowo Rekreacyjnym stwierdzono przekroczenie parametru fizykochemicznego - chloroformu, zarówno w niecce basenowej, brodziku jak i w wodzie wprowadzanej do niecki basenowej z systemu cyrkulacji oraz wprowadzanej do brodzika. Zarządzający obiektami prowadzili działania naprawcze, które doprowadziły do poprawy jakości wody. Wydano 3 decyzje opłatowe. W okresie od lipca do września pływalnia Posejdon w Brzozowie nie prowadziła działalności z powodu remontu kotłowni szkolnej, która dostarcza ciepło technologiczne i ciepłą wodę. W związku z trwającym stanem epidemii SARS-Co-V2 badania wody na obiektach nie zawsze prowadzone były zgodnie z harmonogramem zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brzozowie. Przerwy oraz nieterminowe wykonywanie badań spowodowane były obowiązującymi obostrzeniami, dotyczącymi zakazów prowadzenia działalności. Zarządzający dokumentował prowadzone badania wody. Informacja z wykonania działań naprawczych w przypadku pogorszenia jakości wody była przedkładana inspektorowi sanitarnemu. Do badań laboratoryjnych pobrano w ramach nadzoru prowadzonego przez PPIS 14 próbek wody, pozostałe próbki pobierane były w ramach prowadzonej kontroli wewnętrznej. W związku z panującą sytuacją epidemiologiczną (pandemia SARS-CoV-2) Basen Kryty przy Szkole Podstawowej w Bliznem rozpoczął działalność we wrześniu.

1.4. Ustęp publiczny

Pod nadzorem znajduje się 1 obiekt stały, skanalizowany. Przeprowadzone 3 kontrole

obiekty wskazują, iż stan techniczny ustępów odbiega od obowiązujących standardów. Wydano 2 decyzje na poprawę stanu technicznego i 2 decyzje opłatowe.

1.5. Domy Pomocy Społecznej

Dom Pomocy Społecznej w Brzozowie ul. Witosa 13- stan sanitarno- techniczny dobry. Przestrzegane są procedury zapobiegające szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa pracownikom i pensjonariuszom.

1.6. Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W ewidencji Sekcji Higieny Komunalnej znajduje się 5 obiektów. Są to 4 Środowiskowe Domy Samopomocy oraz Dzienny Dom Pobytu w Brzozowie. Stan sanitarno- techniczny nie budził zastrzeżeń. W wodociągu Środowiskowego Domu Samopomocy w Krzywem stwierdzono obecność bakterii grupy coli. Wydano decyzję o braku przydatności wody do spożycia i nakazującą podjęcie działań naprawczych, zapewnienie odbiorcom wody z bezpiecznego źródła odpowiadającej wymaganiom rozporządzenia oraz oznakowania miejsc czerpania wody informacją o nieprzydatności. Przeprowadzono kontrolę sprawdzającą. Działania naprawcze skutkowały poprawą jakości wody w zakresie mikrobiologii.

1.7. Hotele

PPIS w Brzozowie nadzorował 3 obiekty hotelarskie, skontrolowane, w dobrym stanie sanitarno- technicznym. Wydano 1 opinię sanitarną w zakresie spełnienia wymagań określonych w obowiązujących przepisach prawnych. W Hotelu „Pod Lipą” w Humniskach w związku ze skargą klienta hotelu na złą jakość wody, pobrano próbkę wody do badania laboratoryjnego z wodociągu lokalnego, zaopatrującego hotel. Badanie wykazało, że woda w zakresie parametrów mikrobiologicznych nie odpowiadała wymogom określonym w rozporządzeniu z uwagi na bakterie grupy coli oraz bakterie Escherichia coli. Wydano decyzję nakazową wstrzymującą działalność hotelową oraz nakazano podjęcie działań naprawczych, mających na celu doprowadzenie wody z wodociągu do wymagań przepisów rozporządzenia. Decyzja została wykonana, działalność hotelowa została wznowiona, wydano decyzję ustalającą opłatę.

1.8. Inne obiekty , w których są świadczone usługi hotelarskie

W tej grupie nadzorowanych jest 4 obiekty, w których przeprowadzono 2 kontrole sanitarne. Pokoje noclegowe Przedsiębiorstwa Handlowo-Usługowego „BISKAR” sp. z o.o. ul. Rzeszowska 7 były nieczynne z uwagi na zawieszenie działalności. Pokoje gościnne Dwór

Stan sanitarny powiatu brzozowskiego 2021

Jabłonka 18 - obiekt nie funkcjonował od czasu ogłoszenia stanu epidemii.

1.9. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu

Pod nadzorem znajduje się 74 tego typu zakładów, skontrolowanych 58. Przeprowadzono 66 kontroli sanitarnych (w tym 8 sprawdzających).

W obiektach wydano 10 decyzji (8 ustalających opłatę, 2 nakazowe)

Nałożono 4 mandaty karnych na łączną kwotę 450 zł.

Nieprawidłowości dotyczyły:

- zniszczonej, popękanej tapicerki foteli fryzjerskich,
- nieodpowiedniego wyposażenia zakładu o powierzchniach gładkich, zmywalnych i odpornych na działanie wilgoci i środków dezynfekcyjnych,
- braku higienicznego przechowywania odzieży wierzchniej i roboczej pracowników,
- przeterminowanych środków dezynfekcyjnych,
- wielokrotnego stosowania sprzętu jednorazowego użytku.

Kontrole sprawdzające wykazały usunięcie uchybień, nie prowadzono dalszego postępowania administracyjnego.

Wydano 2 opinie sanitarne dla zakładów kosmetycznych, dotyczące stosowanych procedur przy wykonywaniu czynności naruszających ciągłość tkanek ludzkich, zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi.

1.10. Tereny rekreacyjne i inne obiekty

W 2021 r. kontrolą objęto 7 piaskownic, osiedle mieszkaniowe Spółdzielni Mieszkaniowej w Brzozowie, kino, stadion sportowy, cmentarze, przystanki przy ul. Plac Grunwaldzki w Brzozowie, środki transportu publicznego, środki transportu do przewozu zwłok. W obiektach przeprowadzono 30 kontroli. W 3 obiektach stwierdzono zaniżony stan sanitarno- techniczny, wydano 3 decyzje o ustaleniu opłaty, nałożono 1 mandat karny w wysokości 100 zł.

1.11. Statystyka Sekcji:

- 43 decyzji dot. ekshumacji zwłok i szczątków,
- 10 postanowień dot. przywozu zwłok z zagranicy,
- 2 opinie dot. zmian w regulaminie utrzymania czystości i porządku w gminach i zakresu częstotliwości odbierania odpadów komunalnych,
- 27 opinii dot. jakości wody w zakładach podległych weterynarii.

2. SEKCJA EPIDEMIOLOGII

2.1. Nadzór bieżący Sekcji

Sekcja Epidemiologii realizuje zadania polegające na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych, na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

W działalności Sekcji Epidemiologii należy wyróżnić obszary:

1. Nadzór nad podmiotami leczniczymi udzielającymi stacjonarnych i ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych oraz praktykami zawodowymi lekarzy, stomatologów, pielęgniarek, położnych i fizjoterapeutów, obejmujący:

- zapobiegawczy nadzór sanitarny polegający na udzielaniu porad i konsultacji w zakresie przydatności pomieszczeń do prowadzenia w nich działalności leczniczej oraz współuczestniczenia w uzgadnianiu dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- bieżący nadzór sanitarny obejmujący kontrole podmiotów wykonujących działalność leczniczą w zakresie spełniania warunków, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia takiego podmiotu oraz w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne.

2. Nadzór nad stanem uodpornienia populacji dzieci i młodzieży do 19 roku życia oraz wykonawstwem obowiązkowych szczepień ochronnych w podmiotach leczniczych oraz dystrybucja preparatów szczepionkowych zakupionych przez Ministra Zdrowia do tych podmiotów.

3. Nadzór nad chorobami zakaźnymi i zakażeniami obejmujący szerokie działania mające na celu zwalczanie chorób zakaźnych, oparte w szczególności na sprawowaniu nadzoru epidemiologicznego polegającego na stałym, systematycznym gromadzeniu i analizowaniu informacji o zachorowaniach, jak również na sprawowaniu nadzoru indywidualnego, polegającego na analizie i interpretacji informacji o okolicznościach i skutkach zakażenia oraz podejmowaniu działań mających na celu przerwanie dróg szerzenia się choroby zakaźnej.

2.2. Nadzór nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą.

W 2021 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brzozowie znajdowało się ogółem 151 podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

Stan sanitarny powiatu brzozowskiego 2021

Liczba wykonanych kontroli 12 oraz 11 kontroli wspólnie z nadzorem zapobiegawczym. Wydano 9 opinii sanitarnych w związku z prowadzeniem działalności leczniczej.

2.2.1. Kontrole podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

Podczas kontroli prowadzonych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz akty wykonawcze do tej ustawy, sprawdzano spełnianie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą odpowiednio do zakresu świadczonych usług zdrowotnych oraz podejmowanie przez kierowników tych podmiotów działań zmierzających do zapobiegania szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych.

W 2021 r. w 3 obiektach prowadzono postępowanie administracyjne dotyczące zaniżonego stanu sanitarno-technicznego. Nałożone obowiązki decyzjami skutkowały usunięciem nieprawidłowości, co potwierdzały kontrole sprawdzające. Ponadto w 1 obiekcie prowadzono postępowanie administracyjne z uwagi na brak przydatności wody do spożycia, w wyniku którego doprowadzono do poprawy jakości wody.

Z uwagi na trwający stan epidemii znacznie ograniczono przeprowadzanie kontroli bieżących.

2.3. Ogniska epidemiczne w powiecie.

W 2021 roku wystąpiło 30 ognisk epidemicznych w Szpitalu Specjalistycznym - 22 stanowią zachorowania na COVID – 19, 1 norowirus, 1 rotawirus, 6 clostridium. Ogółem zachorowało 156 pacjentów oraz 29 osób personelu medycznego. Należy zauważyć, że zespół kontroli zakażeń szpitalnych podejmował działania zapobiegawcze i przeciwepidemiczne w celu unieszkodliwienia źródła zakażenia i przecięcia dróg szerzenia się zakażenia.

Ognisko zachorowań wywołane wirusem SARS-CoV-2 wystąpiło w Liceum Ogólnokształcącym Nr 1 w Brzozowie. Wdrożono nauczanie zdalne i odpowiednie procedury postępowania.

2.4. Zwalczanie chorób zakaźnych –nadzór epidemiologiczny indywidualny i zbiorczy

Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi określa wykaz zakażeń i chorób zakaźnych, które podlegają zgłoszeniu do właściwego państwowego powiatowego inspektora sanitarnego w przypadku ich podejrzenia lub rozpoznania przez lekarza, względem miejsca rozpoznania.

2.4.1. Zakażenia jelitowe i zatrucia pokarmowe

W 2021 r. liczba wirusowych zakażeń jelitowych wyniosła ogółem 12, w tym 6 dotyczyła dzieci do lat 2, których zachorowania były odnotowane w ogniskach szpitalnych, a wywołane Rotawirusem i Norowirusem.

Wśród bakteryjnych zakażeń jelitowych odnotowano 10 przypadków zachorowań wywołanych przez *Clostridium difficile* oraz 5 innych określonych zakażeń bakteryjnych u dzieci do lat 2. Zachorowania spowodowane *Clostridium difficile* występowały w ramach ognisk szpitalnych.

Należy zaznaczyć, że wzrosła liczba zachorowań na Salmonelozę. Ogółem odnotowano 17 przypadków zachorowań w tym 2 pozajelitowe. Środowiska domowe chorych objęte nadzorem epidemiologicznym.

Nie notowano w 2021 roku zachorowań na czerwonkę bakteryjną.

2.4.2. Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową

W 2021 r. wystąpiło 1 ognisko domowe zachorowania na salmonellę obejmujące 2 osoby wspólnie zamieszkujące.

2.4.3. Zachorowania na wirusowe zapalenia wątroby – nie notowano

2.4.4. Choroby przenoszone przez kleszcze

Choroba z Lyme, znana również jako borelioza, jest powodowana przez spiralną bakterię zwaną *Borrelia burgdorferi*. Jest to najczęściej rozpoznawana choroba przenoszona przez kleszcze. W 2021 r. nie odnotowano zachorowań w obszarze chorób przenoszonych przez kleszcze. Nie istnieje szczepienie, które może chronić przed tą chorobą.

2.4.5. Odra – nie odnotowano przypadków

2.4.6. Gruźlica

W 2021 roku wykazano 7 zgłoszeń zachorowania na gruźlicę. Podczas prowadzonych dochodzeń epidemiologicznych objęto nadzorem osoby z najbliższego otoczenia chorych, kierując ich do lekarza rodzinnego celem diagnostyki.

2.4.7. Grypa

W 2021 roku na terenie powiatu nie odnotowano potwierdzonych badaniem przypadków zachorowań lub podejrzeń zachorowań na grypę, jak również zgonów z powodu grypy. Ogółem zgłoszono z podmiotów leczniczych 2988 przypadków zachorowań.

2.4.8. Inne choroby zakaźne

Stan sanitarny powiatu brzozowskiego 2021

W 2021 r. wzrosła liczba zachorowań na ospę – zarejestrowano 72 przypadków. Przeciwno ospie wietrznej jest możliwość zaszczepienia się, a w niektórych przypadkach (najczęściej dzieci uczęszczających do żłobków) szczepienie jest bezpłatne. Szczepienie ponadto jest zalecane wszystkim dzieciom i osobom dorosłym, którzy do tej pory nie chorowali na ospę wietrzną.

Ponadto odnotowano zachorowania na:

- Róża – 1 przypadek
- Kiła – 1 przypadek
- Choroba wywołana przez hantawirusy – 1 przypadek
- Nowo wykryte zakażenie HIV – 1 przypadek
- Posocznica – 1 przypadek

2.4.9. COVID-19

W 2021 r. znacznie wzrosła liczba zachorowań i wyniosła ogółem 2496. Największa liczba zachorowań przypadła na marzec, zaś w kwietniu, listopadzie i grudniu liczba utrzymywała się na jednym poziomie. Zwiększyła się także liczba osób przebywających na kwarantannie minimalnie przekraczając 33 tysiące osób. Zarejestrowano 134 zgony, większość z występowaniem chorób współistniejących. W 6 przypadkach prowadzono postępowanie administracyjno-egzekucyjne dotyczące łamania zasad kwarantanny czy izolacji. Przeprowadzono 95 kontroli obostrzeń, w wyniku których nałożono 10 mandatów. Głównie dotyczyły łamania nakazu zakrywania ust i nosa. Większość kontroli przeprowadzana była wspólnie z Policją.

W związku z wprowadzeniem na obszarze Polski od stycznia 2021 roku jest monitorowana obecność poszczególnych wariantów koronawirusa. Do czerwca 2021 roku dominujący był udział wariantu „brytyjskiego” oznaczonego 20I Alpha V1 a następnie przewagę w udziale wariantu indyjskiego oznaczonego 21 A(Delta). W okresie grudnia 2021 roku pojawił się nowy wariant B.1.1.529 21 K (Omikron), który w chwili obecnej jest przeważający w Europie i w Polsce. Występowanie wariantu Omicron powoduje wystąpienie tzw. „piątej fali” zachorowań na Covid-19. Na terenie powiatu sekwencjonowano ogółem 69 pobranych próbek. Uzyskano potwierdzenie 29 próbek dla wariantu indyjskiego, 28 dla wariantu brytyjskiego. W pozostałych przypadkach wystąpiło niepowodzenie sekwencjonowanie lub wykryto inny typ wirusa np. dziki.

2.4.10. Styczność i podejrzenie narażenia na wściekliznę

W 2021 r. odnotowano 78 przypadków zgłoszeń przez lekarzy pokąsań lub innych ekspozycji na ślinę zwierząt. W celu wykluczenia wścieklizny u zwierzęcia współpracowano z Powiatowym Lekarzem Weterynarii. Osoby pokąsane kierowane były do kwalifikacji do szczepienia przeciwko wściekliznie. Zaszczepionych zostało 17 osób. Szczepienia prowadzone były w Poradni Chorób Zakaźnych w Sanoku (10), w Krośnie (7).

2.5. Szczepienia ochronne i dystrybucja preparatów szczepionkowych

Sekcja Epidemiologii sprawuje nadzór nad wykonawstwem szczepień w podmiotach leczniczych, w których przeprowadzane są obowiązkowe szczepienia ochronne, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 753). Szczepieniami obowiązkowymi objęte są dzieci i młodzież do ukończenia 19 roku życia oraz osoby w sposób szczególnie narażone na zakażenie.

Zadania Sekcji Epidemiologii w zakresie szczepień ochronnych opierają się głównie na:

- dystrybucji szczepionek do podmiotów leczniczych;
- kontroli tych podmiotów w zakresie przeprowadzania sesji szczepiennych, prowadzenia właściwej i rzetelnej dokumentacji medycznej oraz przestrzegania wymagań higieniczno-sanitarnych;
- rejestracji i opracowywania niepożądanych odczynów poszczepiennych;
- prowadzenia sprawozdawczości, sporządzania analiz ze stanu uodpornienia i zużycia szczepionek
- prowadzenia sprawozdawczości, sporządzania analiz z ilości kart uodpornienia

2.5.1. Dystrybucja szczepionek

Sekcja Epidemiologii prowadzi magazyn preparatów szczepionkowych zakupionych przez Ministra Zdrowia zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych, przeznaczonych do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych. Szczepionki transportowane są sukcesywnie z Centralnej Bazy Rezerw Sanitarno-Przeciwepidemicznych w Porębach do magazynu wojewódzkiej stacji sanitarno-epidemiologicznej, skąd następnie do stacji powiatowej zgodnie ze złożonym zapotrzebowaniem.

Szczepionki magazynowane są w trzech urządzeniach chłodniczych, wyposażonych w ciągły system monitorowania temperatury. PSSE w Brzozowie posiada awaryjny system zaopatrzenia w energię elektryczną. Podmioty lecznicze po uprzednim złożeniu zapotrzebowania, zgłaszają się do stacji celem otrzymania preparatów szczepionkowych.

2.5.2. Podmioty lecznicze przeprowadzające obowiązkowe szczepienia

Stan sanitarny powiatu brzozowskiego 2021

Program obowiązkowych szczepień ochronnych realizowało 32 podmioty lecznicze. Szczepienia przeciwko gruźlicy i wirusowemu zapaleniu wątroby typu B w pierwszych dniach życia dziecka przeprowadzane są na oddziale noworodkowym Szpitala Specjalistycznego w Brzozowie. W toku kontroli podmiotów w zakresie wykonawstwa szczepień ochronnych prowadzona jest szczegółowa analiza dokumentacji dotyczącej szczepień, ocena gospodarki preparatami szczepionkowymi, znajomość przepisów prawa oraz przestrzeganie wymagań higienicznych i sanitarnych podczas sesji szczepiennych. Placówki posiadają system całodobowego monitorowania temperatury w urządzeniu chłodniczym i prawidłowe procedury na wypadek braku dopływu prądu.

2.5.3. Niepożądane odczyny poszczepienne

Niepożądany Odczyn Poszczepienny (NOP) to każde zaburzenie stanu zdrowia związane ze szczepieniem, które wystąpiło w okresie 4 tygodni po podaniu szczepionki. Wyjątek stanowią NOP po szczepieniu przeciw gruźlicy, w których kryterium czasowe jest dłuższe. Art. 21 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi nakłada na lekarza, który podejrzewa lub rozpoznaje niepożądany odczyn poszczepienny obowiązek zgłoszenia tego faktu właściwemu państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu. Każde zgłoszenie niepożądanego odczynu poszczepiennego, po dokonanej analizie i opracowaniu jest rejestrowane w systemie SEPIS (System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej). Część zgłoszeń z opracowaniem w formie papierowej było sukcesywnie przesyłane do właściwych podmiotów, tj.: Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego Państwowego Zakładu Higieny – Państwowego Instytutu Badawczego oraz Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych. W 2021 r. zarejestrowano 9 przypadków NOP-ów, w tym 1 zakwalifikowano jako poważny (covid-19), pozostałe jako łagodne (1-WZWB, Błonica, HIB, Tężec, Krztusiec, Rotawirusy, 1-Świnka, Różyczka, Odra, Pneumokoki, 7- Covid-19).

2.5.4. Analiza stanu uodpornienia dzieci i młodzieży

W 2021 roku obowiązkowym szczepieniom ochronnym podlegało 13121 dzieci i młodzieży do 19 roku życia, których karty uodpornienia znajdowały się w podmiotach leczniczych. Szczepienia ochronne podlegają corocznie szczegółowej analizie i sprawozdawczości w następującym zakresie:

- stanu uodpornienia trzech najmłodszych roczników dzieci podlegających obowiązkowi szczepień;

- stanu uodpornienia dzieci, młodzieży i osób dorosłych;
- liczby kart uodpornienia przechowywanych przez podmioty przeprowadzające obowiązkowe szczepienia ochronne;
- zużycia preparatów szczepionkowych wybieranych z magazynu PSSE w Brzozowie;
- osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych;
- prowadzenia rejestru osób szczepionych przeciwko wściekliźnie.

Należy zauważyć, że stan uodpornienia dzieci i młodzieży w 2021 r. nieznacznie się zmniejszył w stosunku do lat ubiegłych (w zakresie od 0,5% do 3 %).

W 2021 r. lekarze POZ zgłosili 31 dzieci z różnych roczników, które nie zostały zaszczepione. W tym celu skierowano do rodziców wezwania, w wyniku których część dzieci została poddana szczepieniom. Odmowa szczepień jest problemem narastającym. Rośnie liczba rodziców, którzy nie wyrażają zgody na szczepienie dziecka od pierwszych dni jego życia, już w szpitalu. Warto zatem prowadzić działania oświatowe, które zwiększą zaufanie do szczepień i doprowadzą do podniesienia stanu uodpornienia wśród dzieci.

2.5.5. Szczepienia przeciw covid-19

Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 31 grudnia 2020 r. w sprawie metody zapobiegania COVID-19 wprowadzono wykonywanie szczepień ochronnych przeciwko tej chorobie zakaźnej jako metodę zapobiegania COVID-19. Szczepieniami objęto osoby, które najpóźniej w dniu przeprowadzenia szczepienia ukończyły 5. rok życia, nieszczepione lub niemające udokumentowanego zakońzonego szczepienia. Natomiast w 2021 r. obowiązek szczepień ochronnych nałożono na osoby wykonujące zawód medyczny. Wykaz punktów szczepień był dostępny na stronach internetowych ministerstwa zdrowia. Promując szczepienie organizowano wspólnie z Sekcją Oświaty Zdrowotnej na terenie powiatu punkty informacyjno-edukacyjne.

3. SEKCJA HIGIENY PRACY

3.1 Nadzór nad warunkami pracy.

Do zadań Oddziału Higieny Pracy w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy. Działalność kontrolna obejmuje również zagadnienia dotyczące nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi, detergentami, prekursorami narkotyków grupy 2 i 3, produktami biobójczymi, czynnikami biologicznymi i rakotwórczymi występującymi w środowisku pracy oraz

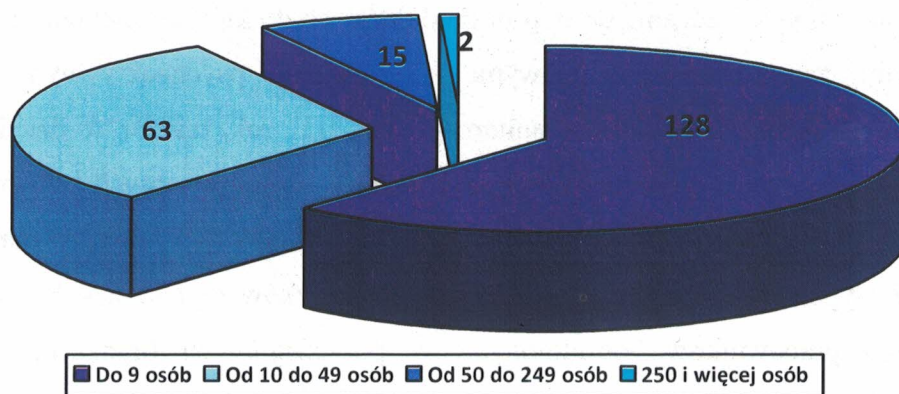

Stan sanitarny powiatu brzozowskiego 2021

realizacji zakazu wprowadzania do obrotu produktów co do których zachodzi podejrzenie, że są środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi. Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego na 2021 rok, nadzór w dziedzinie higieny pracy był prowadzony głównie w zakresie warunków zdrowotnych środowiska pracy, postępowań administracyjnych dotyczących chorób zawodowych, nadzoru nad warunkami pracy oraz wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników zatrudnionych w poszczególnych branżach, przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, nadzoru nad produktami biobójczymi i detergentami oraz prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3. Sprawowanie skutecznego nadzoru w zakresie egzekwowania przestrzegania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych oraz prowadzenie działań administracyjnych w trybie obowiązujących przepisów mając na celu wyeliminowanie tych produktów.

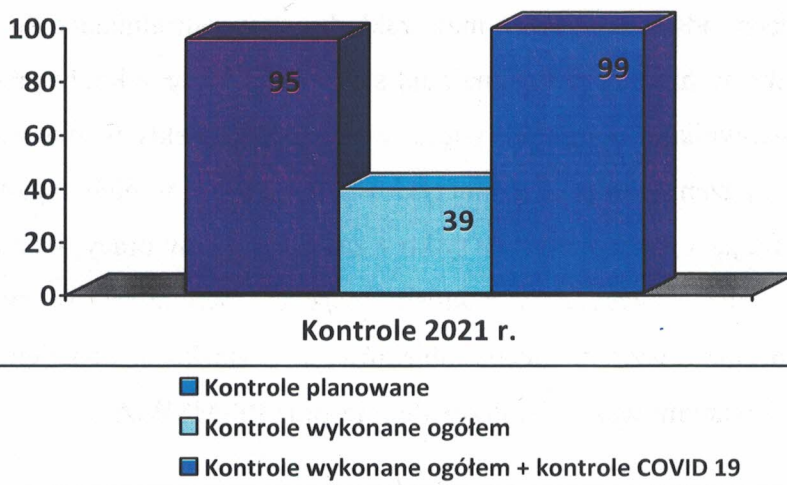
W Sekcji Higieny Pracy kontrole wykonywane są w oparciu o harmonogram kontroli na dany rok oraz wytyczne zawarte w Zasadniczych Zamierzeniach.

W 2021 roku w ewidencji obiektów na terenie powiatu brzozowskiego pozostających pod nadzorem Oddziału Higieny Pracy było 178 zakładów, z których 95 zaplanowano do kontroli. Największy odsetek stanowią małe zakłady pracy zatrudniające do 9 pracowników. W nadzorze z zakresu higieny pracy znajdują się również duże zakłady pracy zatrudniające od 50 do 250 pracowników oraz 250 i więcej osób. Takie obiekty wymagają większej ilości czasu na przeprowadzenie kontroli a tematyka występujących w nich zagadnień jest bardzo różnorodna, obejmująca zagadnienia nie tylko z zakresu higieny pracy, lecz również dotyczy pozostałych zagadnień będących w zakresie Inspekcji Sanitarnej. W stosunku do roku ubiegłego nieznacznie wzrosła liczba obiektów w związku z objęciem nadzoru nad obiektami kontrolowanymi wcześniej przez PPWIS oraz PISMSWiA.

Wyk. 1. Liczba zakładów pracy w ewidencji Sekcji Higieny Pracy PSSE w Brzozowie w 2021 r. z podziałem na ilość zatrudnionych pracowników.

Po wprowadzonym 20 marca 2020 r. przez Ministra Zdrowia stanem epidemii Covid-19, decyzją Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego kontrole sanitarne zostały ograniczone, prowadzone były głównie kontrole związane z postępowaniami administracyjnymi oraz postępowania ws. chorób zawodowych. W 2021 r. zaplanowano 95 kontrole zakładów pracy, wykonano ogółem 39 kontrole, z czego 25 (26%) to kontrole wynikające z planu, 9 kontrole sprawdzających oraz 5 tematycznych w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych. Ponadto wykonano 60 kontrole przestrzegania obostrzeń sanitarnych w zakładach pracy i obiektach użyteczności publicznej.

Wyk.2 . Liczba wykonanych kontroli przez pracowników Sekcji Higieny Pracy PSSE w Brzozowie w 2021r.

W 7 skontrolowanych zakładach stwierdzono nieprawidłowości związane nieprzestrzeganiem przez pracodawców przepisów prawa w zakresie bezpieczeństwa i

Stan sanitarny powiatu brzozowskiego 2021

higieny pracy. Wydano łącznie 20 decyzji administracyjnych, w tym 9 nakazowych (2 dotyczyły postępowań z 2020 r), 10 opłatowych, 1 postępowanie dotyczyło umorzenia postępowania. Większość prowadzonych postępowań dotyczyło uchybień w zakresie braku kontrolnych pomiarów czynników szkodliwych. Ponadto wydano 1 upomnienia i nałożono 1 mandat karny za zły stan sanitarny w obiekcie oraz 5 mandatów karnych za nieprzestrzeganie obostrzeń związanych z epidemią COVID 19.

W ramach nadzoru sanitarnego przeprowadzono pomiary oświetlenia w 5 szkołach (4 w Gminie Brzozów, 1 w Gminie Jasienica Rosielna). W 80 % pomiary wykazały, że oświetlenie nie jest zgodne z Polską Normą, w związku z czym prowadzono postępowanie administracyjne zobowiązujące podmioty odpowiedzialne do zapewnienia odpowiedniego oświetlenia w przedmiotowych szkołach.

Zgodnie wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego w Zasadniczych Zamierzeniach na 2021 r. przeprowadzono dodatkowo 3 kontrole w zakresie warunków pracy pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych. W jednym z nich kontrola wykazała nieprawidłowości w zakresie warunków pracy zatrudnionych tam pracowników, wydano decyzję nakazową zobowiązującą pracodawcę do likwidacji tych nieprawidłowości. Decyzja została wyegzekwowana.

W związku z trwającą epidemią COVID-19, w zakładach pracy, poza występującymi dotychczas zagrożeniami, pojawiło się nowe, powodowane przez koronawirusa SARS-CoV-2.

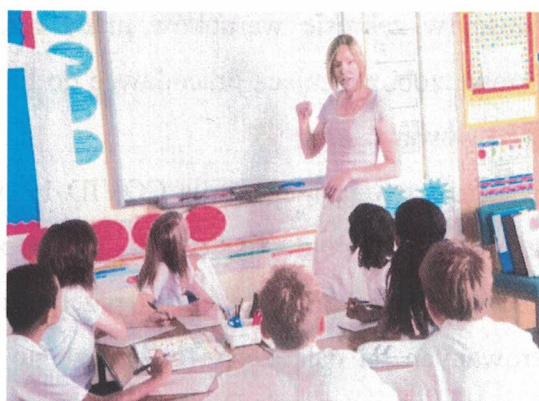
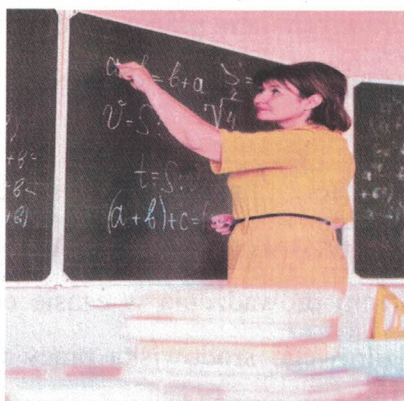
W celu ułatwienia pracodawcom i przedsiębiorcom prowadzenia w czasie epidemii działań skierowanych na osiągnięcie bezpiecznego i zdrowego środowiska pracy Główny Inspektor Sanitarny oraz Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii opracowało wytyczne dla poszczególnych branż.

Do 21 pracodawców (brano pod uwagę zakłady zatrudniające większą liczbę pracowników, lub takie dla których oszacowano, że ryzyko rozprzestrzeniania się wirusa jest duże) wysłano pisma dotyczące przestrzegania zaleceń, stosowania się do obowiązujących przepisów prawa oraz wewnętrznych procedur przeciwepidemicznych opracowanych w zakładach pracy, zachęcające do korzystania ze sprawdzonych, aktualnych i rzetelnych źródeł informacji – popartych obowiązującymi przepisami i aktami prawnymi zamieszczanych na stronie Głównego Inspektoratu Sanitarnego. Mobilizowano do korzystania ze strony internetowej www.gov.pl/koronawirus gdzie można uzyskać aktualne informacje na tematy dotyczące obowiązujących zasad i ograniczeń, Narodowego Programu Szczepień oraz odpowiedzi na pytania dotyczące m.in. zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy pracowników zatrudnionych w różnych branżach.

Wdrożenie tych wytycznych przez przedsiębiorców powiatu brzozowskiego oraz przestrzeganie wprowadzonych procedur i obostrzeń przez pracowników przyczyniło się zapewne do ograniczenia ryzyka związanego z narażeniem na SARS-CoV-2 w zakładach pracy. W omawianym okresie zarejestrowano jedynie jedno ognisko zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 w Komendzie PSP Brzozów w pozostałych nadzorowanych przez Sekcję Higieny Pracy zakładach pracy występowały pojedyncze przypadki zachorowań, kwarantanną obejmowano osoby z kontaktu wg. obowiązującego algorytmu.

W 2021 r. kontynuowano zapoczątkowany w 2019 r. cykl kontroli warunków pracy nauczycieli w szkołach podstawowych powiatu brzozowskiego, w tym w ramach nadzoru przeprowadzono badania oświetlenia na stanowiskach pracy. Przeprowadzono kontrole w pięciu szkołach podstawowych. Poza nieprawidłowym oświetleniem kontrole te nie wykazały innych nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

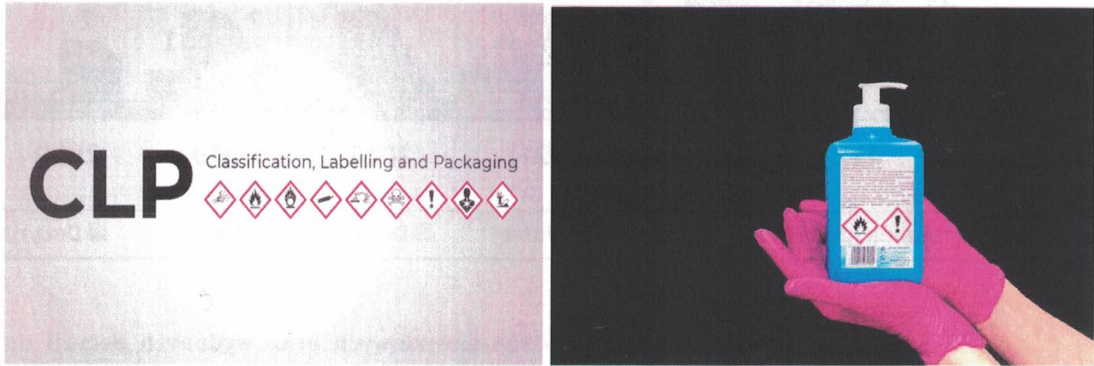
W związku z objęciem nadzoru nad obiektami kontrolowanymi wcześniej przez PPWIS oraz PISMSWiA tj. Szpital Specjalistyczny - Podkarpacki Ośrodek Onkologiczny w Brzozowie oraz obiekty Policji i Straży Pożarnej w 2021 r. przeprowadzono kontrole w części tych obiektów tj. dwóch posterunków Policji oraz w Szpitalu (kontrola kompleksowa). Kontrole pozostałych obiektów zostały zaplanowane na rok 2022.

3.2 Substancje i mieszaniny niebezpieczne

W ramach nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu substancji i mieszanin niebezpiecznych w 2021 r. prowadzono kontrole gł. w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych. W związku z dużym zapotrzebowaniem na środki do dezynfekcji na rynku pojawiły się produkty biobójcze nie

Stan sanitarny powiatu brzozowskiego 2021

spełniające wymogów prawnych. PPIS w Brzozowie, na podstawie przekazywanych informacji przeprowadzał kontrole związane z wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych bez wymaganych pozwoleń na obrót. W trakcie przeprowadzania kontroli przestrzegania obostrzeń związanych z epidemią COVID-19 sprawdzano prawidłowość etykiet stosowanych środków do dezynfekcji rąk i powierzchni, a także pozwolenia na obrót tych produktów.

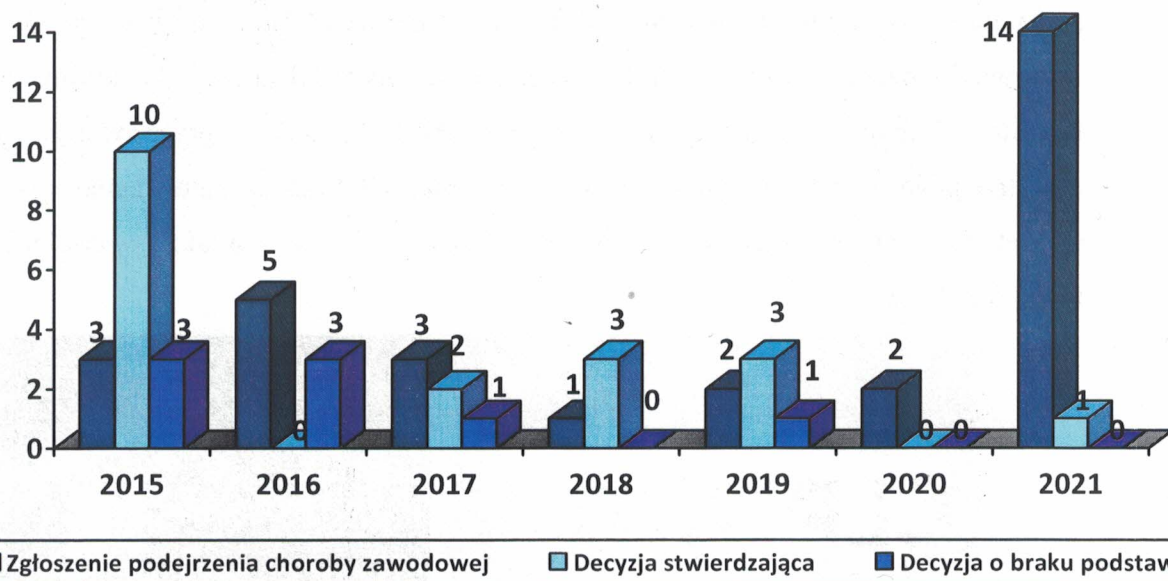

3.3 Choroby zawodowe

W 2021 r. PPIS w Brzozowie zgłoszonych zostało czternaście chorób zawodowych – borelioza, gruźlica płuc, zespół cieśni w obrębie nadgarstka. Kontynuowane były postępowania w sprawach chorób zawodowych, których zgłoszenia podejrzenia wpłynęły w roku 2018 i 2019 oraz 2020 r. Wydano jedną decyzję dotyczącą stwierdzenia choroby zawodowej.

W 2021 r zanotowano znaczący wzrost zgłaszanych podejrzeń chorób zawodowych w stosunku do lat ubiegłych.

Wyk. 3. Liczba zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych oraz wydanych decyzji dot. chorób zawodowych PSSE w Brzozowie na przestrzeni pięciu lat.

W 2021 r nie wpłynęło do PSSE w Brzozowie ani jedno zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej z pozycji 26 „Choroby zakaźne i pasożytnicze” z uwagi na potwierdzone przypadki w przedmiocie - Covid-19 wśród np. personelu medycznego czy pracowników domów pomocy społecznej.

3.4 Środki zastępcze

Z uwagi na wprowadzony stan epidemii i obostrzenia z nim związane pracownicy Sekcji mieli ograniczone możliwości w zakresie działań profilaktycznych związanych z używaniem środków zastępczych i innych substancji psychoaktywnych. Podczas kontroli w SP przeprowadzono rozmowy z Dyrektorami dotyczące tej problematyki, a także rozdano materiały oświatowe (ulotki).

Stacja sanitarna powiatu brzozowskiego 2021

Działania profilaktyczne w zakresie środków zastępczych ograniczono umieszczenia na stronie internetowej materiałów związanych z zagrożeniami związanymi z zażywaniem tzw. „dopalaczy” oraz monitorowania zatruc w Systemie Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych tzw. SMIOD. W 2021 r. nie odnotowano przypadków zatruc ww. środkami w powiecie brzozowskim.

4. SEKCJA HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

4.1. Nadzór bieżący

W 2021 roku Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży nadzorowała 69 stałych obiektów oświatowo-wychowawczych: 2 żłobki, 14 przedszkoli, 33 szkoły podstawowe, 7 zespołów szkół podstawowych, 3 szkoły średnie oraz inne placówki oświatowe takie jak: DPS dla dzieci, Specjalny Ośrodek Wychowawczy, Świetlice Środowiskowe. Ponadto w nadzorze Sekcji znajdowało się 28 wodociągów szkolnych i 13 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży.

Ze względu na długi okres zawieszenia zajęć szkolnych z powodu pandemii skontrolowano tylko 36 obiektów. W skontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości higieniczno-sanitarnych. Wszystkie placówki oświatowe pracowały w podwyższonym reżimie sanitarnym z powodu pandemii. W nadzorowanym okresie oddano do użytku 2 nowe sale gimnastyczne w Szkole Podstawowej w Turzym Polu i w Zmiennicy i jedno zaplecze kuchenne – stołówkowe w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Humniskach.

W czasie wakacji skontrolowano 13 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży. Wydano jedną decyzję rozwiązującą turnus z powodu zachorowania na COVID -19 jednego z uczestników.

W 2021 roku praca sekcji skupiała się głównie na nadzorze nad jakością wody w nadzorowanych placówkach jak również na wydawaniu opinii zawieszających zajęcia w szkołach z powody pandemii. Wydano 18 decyzji na poprawę jakości wody, z czego wyegzekwowano 16, w dwóch szkołach (Zmiennica i Jasionów) nadal toczy się postępowanie administracyjne na poprawę jakości wody. Wpłynęło 64 wnioski o opinię w sprawie zawieszenia zajęć z powodu pandemii. Na wszystkie wnioski wydano opinie pozytywne. W związku z tym umieszczono w kwarantannie około 200 oddziałów i przeprowadzono około 3500 wywiadów.

4.2. Żłobki

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Brzozowie w 2021 r. pełnił nadzór nad 2 samorządowymi żłobkami (Brzozów i Dydnia) . W placówkach tych zapewniono dzieciom higieniczne warunki pobytu. Pomieszczenia utrzymane były w czystości, zabawki były dostosowane do wieku dzieci oraz posiadały wymagane certyfikaty. Mycie i dezynfekcja zabawek oraz wyposażenia odbywała się w sposób prawidłowy. Żłobki zapewniały pełne wyżywienie tj. śniadanie, II śniadanie, obiad dwudaniowy i podwieczorek. Posiłki te przygotowywane były we własnej kuchni.

4.3. Przedszkola

W powiecie brzozowskim w 2021 roku pod nadzorem PPIS w Brzozowie znajdowało się 21 przedszkoli w tym przedszkola funkcjonujące samodzielnie oraz wchodzące w skład zespołów szkolno-przedszkolnych oraz zespołów szkół. . W trakcie kontroli stwierdzono, że warunki higieniczno-sanitarne były prawidłowe. Pościel była przechowywana we właściwy sposób, stoliki i krzeselka były zróżnicowane pod względem wysokości. W związku z szybkim wzrostem dzieci w wieku przedszkolnym przypominano o konieczności stałego monitorowania przez wychowawców właściwego doboru tych mebelków do wzrostu dzieci. Mając na uwadze kształtowanie prawidłowych nawyków higieny jamy ustnej u dzieci zwracano także uwagę na zapewnienie prawidłowych warunków do przechowywania indywidualnych szczoteczek i kubków. Zwracano także uwagę, czy dzieci mają zapewnione bezpieczne i higieniczne warunki podczas przebywania na placach zabaw. Przypominano o konieczności utrzymywania piaskownic w należyтым stanie higieniczno-sanitarnym w celu zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym. Ponieważ najskuteczniejszą metodą utrzymania czystości piasku jest jego zasłanianie na noc oraz w okresach nieużytkowania celem niedopuszczenia do zanieczyszczenia piaskownicy przez koty, psy czy ptaki, podczas kontroli sprawdzano wywiązywanie się z tego obowiązku. Przypominano także o systematycznej wymianie piasku (na początku i w środku sezonu) oraz o dokładnym myciu

Stan sanitarny powiatu brzozowskiego 2021

rąk i twarzy przez dzieci po zabawie w piaskownicy. Stan sanitarno-higieniczny i techniczny skontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń. We wszystkich obiektach dzieci miały zapewnione właściwe warunki higieniczno-sanitarne. We wszystkich placówkach prowadzone było żywienie dzieci. Przedszkola posiadają własne bloki żywienia, w których przygotowują posiłki.

4.4. Szkoły

Pod nadzorem PPIS znajdowało się 43 szkoły, w tym szkoły funkcjonujące samodzielnie, zespoły szkolno-przedszkolne oraz zespoły szkół. Kontrole sanitarne wykazały, że w placówkach szkolnych utrzymana jest czystość i porządek. Sanitariaty wyposażone były w niezbędne środki do utrzymania higieny osobistej tj. mydło, papier toaletowy, ręczniki papierowe lub suszarki. W trakcie kontroli zwracano uwagę na prawidłową organizację stanowiska pracy ucznia, dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii. Przypominano także dyrektorom o systematycznym przeglądzie dostosowanych na początku roku szkolnego mebli do wzrostu dzieci także w trakcie trwania roku szkolnego. Ponieważ dzieci szybko rosną a zwłaszcza w klasach nauczania początkowego czasami istnieje konieczność wymiany stolika i krzeselka na wyższe już po kilku miesiącach nauki. Przypominano także o konieczności wietrzenia sal lekcyjnych na każdej przerwie (szerokie otwieranie okien) oraz w zależności od warunków atmosferycznych uchylanie ich w czasie lekcji. by poprawić mikroklimat pomieszczeń. Ma to istotny wpływ na samopoczucie uczniów, ich sprawność umysłową, wydajność pracy oraz zachowanie dobrego zdrowia.

4.5. Wypoczynek letni i zimowy

Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej sprawowali również nadzór nad zapewnieniem bezpiecznych i higienicznych warunków wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych oraz wakacji. Z dostępnych danych w elektronicznej bazie Podkarpackiego Kuratora Oświaty na terenie powiatu brzozowskiego zarejestrowane było 13 turnusów (wszystkie w okresie letnim). Skontrolowane zostały wszystkie turnusy. Przeprowadzone kontrole warunków sanitarno-higienicznych nie wykazały nieprawidłowości. Organizatorzy zapewnili uczestnikom dobre warunki pobytu, utrzymania higieny osobistej, dożywiania oraz prowadzenia zajęć rekreacyjnych. Placówki sezonowe były właściwie przygotowane i zapewniały uczestnikom bezpieczne i higieniczne warunki wypoczynku. W czasie kontroli omawiano także zagadnienia związane z używaniem substancji psychoaktywnych w tym e-papierosów oraz dopalaczy a także pozostawiano ulotki i materiały edukacyjne.

5. SEKCJA HIGIENY ŻYWNOSCI I ŻYWIENIA

5.1. Nadzór bieżący

Zasadniczym celem działania Sekcji Higieny Żywności i Żywienia jest zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności, wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków produkowanych i wprowadzanych do obrotu. Realizowany jest on poprzez prowadzenie urzędowych kontroli żywności w zakresie spełnienia obowiązujących wymagań higieniczno-sanitarnych oraz pobieranie próbek do badań laboratoryjnych. Nadzór prowadzono w oparciu o obowiązujące przepisy prawe, wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS) i Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz w oparciu o analizę zagrożeń na terenie powiatu brzozowskiego. Działania podejmowane w ramach nadzoru dotyczyły:

- oceny warunków sanitarno-higienicznych i technicznych produkcji, sprzedaży i transportu środków spożywczych, kosmetyków oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- oceny jakości zdrowotnej produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością krajowych oraz importowanych poprzez ocenę wizualną i/lub laboratoryjną próbek żywności pobieranych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu,
- monitorowania wycofanej z obrotu żywności oraz wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w ramach systemu wczesnego ostrzegania o pojawiających się produktach niebezpiecznych na rynku (RASFF, RAPEX),
- realizacji zamierzeń zaplanowanych w przedsięwzięciach, w oparciu o wytyczne GIS.

W roku 2021 ze względu na stan epidemii ograniczono częściowo kontrole wynikające z planu pracy, natomiast na bieżąco prowadzone były kontrole dotyczące:

- powiadomień RASFF,
- interwencji,
- wniosków o zatwierdzenie i wpis do rejestru,
- eksportu żywności,
- kontrole sprawdzenia wykonania poleceń wydanych decyzji administracyjnych.

Od początku 2021 przeprowadzono ogółem – 461 kontrole sanitarne w obiektach produkcji i obrotu środkami spożywczymi, w tym 186 interwencyjnych (głównie RASFF). Ponadto udzielano informacji dotyczących zasad funkcjonowania w związku z obostrzeniami COVID – 19 w nadzorowanych obiektach.

Stan sanitarny powiatu brzozowskiego 2021

Pracownicy Sekcji prowadzili również działania w zakresie COVID- 19 wynikające z potrzeb Sekcji Epidemiologii.

W ramach nadzoru w 2021 r. wydano 91 decyzji administracyjnych, w tym 32 decyzje unieruchomienia/przerwania działalności całego lub części zakładu (głównie z uwagi na niewłaściwą jakość bakteriologiczną wody), 5 decyzji o wycofaniu z obrotu środków spożywczych w ramach systemu RASFF.

Z uwagi na niewłaściwy stan sanitarny w obiektach oraz wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia nałożono 12 mandatów karnych na łączną kwotę 1800 zł.

5.2. Ocena stanu sanitarno-technicznego w poszczególnych kategoriach zakładów

5.2.1. Zakłady produkcji żywności

W roku 2021 na terenie powiatu brzozowskiego w ewidencji znajdowało się 63 zakładów produkcji żywności:

- 6 automatów do lodów,
- 5 piekarni,
- 3 ciastkarnie,
- 2 wytwórnie naturalnych wód mineralnych, naturalnych wód źródłanych,
- 1 zakład garmazeryjny,
- 3 zakłady przemysłu zbożowo- młynarskiego,
- 6 wytwórni wyrobów cukierniczych,
- 1 wytwórnia chrupek, chipsów i prażynek,
- 33 producentów pierwotnych,
- 2 producentów pierwotnych i rolniczego handlu detalicznego.

W 2021 r. przeprowadzono w wyżej wymienionych zakładach 45 kontroli sanitarnych. Dokonano oceny 24 partii eksportowanych środków spożywczych.

W czasie kontroli dokonano przeglądu i oceny dokumentacji przewozowej, warunków transportu, oględzin środków transportu. Wydano 9 świadectw o braku zastrzeżeń do jakości zdrowotnej przedmiotowych artykułów spożywczych.

W 2 zakładach z uwagi na niewłaściwą jakość mikrobiologiczną wody wstrzymano działalność. Właściciele obiektów podjęli odpowiednie działania, po okazaniu wyników laboratoryjnych potwierdzających właściwą jakość wody decyzje zostały uchylone

i w zakładach wznowiono działalność.

W 1 z obiektów (piekarni) - wycofano w związku z powiadomieniem alarmowym dotyczącym stwierdzenia estrów 3-MCPD na poziomie $5138 \pm 1028 \mu\text{g}/\text{kg}$ w produkcie „Profesjonalna frytura palmowa Olej palmowy rafinowany” - 25 litrów przedmiotowej frytury. Wydano nakaz zabezpieczony oraz decyzję. Produkt został zwrócony do dostawcy.

W pozostałych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości. Pobrane do badania próbki żywności w - automacie do lodów, ciastkarni, wytwórniach wyrobów cukierniczych i wytwórniach naturalnych wód mineralnych, wód źródłanych – nie były kwestionowane.

5.2.2 Zakłady obrotu żywnością - 295 obiekty

Podczas przeprowadzonych kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu techniczno-sanitarnego w 20 sklepach spożywczych. Za stwierdzone uchybienia sanitarne dotyczące m.in. niewłaściwego stanu sanitarnego pomieszczeń i sprzętu, wprowadzanie do obrotu artykułów spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności, niewłaściwe przetrzymywanie przedmiotów stykających się z żywnością - nałożono 11 mandatów na łączną kwotę 1600 zł.

W związku z niewłaściwym stanem techniczno- sanitarnym pomieszczeń i sprzętu oraz braku aktualnych wyników potwierdzających właściwą jakość wody w 11 sklepach wydano decyzje nakazowe - decyzje zostały wykonane.

W 10 obiektach z uwagi na niewłaściwą jakość mikrobiologiczną wody wydano decyzje ograniczenia działalności sklepu do sprzedaży artykułów spożywczych w opakowaniach jednostkowych do czasu zapewnienia w obiekcie wody bieżącej odpowiadającej wymogom pod względem mikrobiologicznym. Właściciele obiektów podjęli stosowne działania i decyzje zostały uchylone.

Podczas kontroli hurtowni w związku z informacją Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Rzeszowie dotyczącą użycia niewłaściwego preparatu podczas wykonywania zabiegu fumigacji produktu spożywczego oraz stwierdzenia w produkcie obecność żywych szkodników wydano decyzję obejmującą między innymi nakaz zniszczenia przedmiotowego środka spożywczego - poddanie utylizacji.

Strona wykonała w całości przedmiotową decyzję.

5.2.3. Zakłady żywienia zbiorowego (zamkniętego i otwartego) - 125 obiektów

Podczas kontroli w zakładach żywienia zbiorowego otwartego (restauracje, mała gastronomia) nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu techniczno- sanitarnego powyższych obiektów, natomiast z uwagi na niewłaściwą jakość mikrobiologiczną

Stan sanitarny powiatu brzozowskiego 2021

wykorzystywanej wody w 2 obiektach wstrzymano działalność (1 restauracja, 1 obiekt małej gastronomii). Właściciele obiektów podjęli stosowne działania, po okazaniu wyników laboratoryjnych potwierdzających właściwą jakość wody w zakładach tych wznowiono działalność.

Podczas kontroli w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego (żłobki, stołówki szkolne i przedszkolne) - stwierdzono niewłaściwą jakość mikrobiologiczną wody w 7 obiektach (1 żłobku, 3 stołówkach przedszkolnych oraz 3 stołówkach szkolnych)- wydano decyzje nakazujące zawieszenie działalności w zakresie przygotowywania i wydawania posiłków, do czasu uzyskania w pomieszczeniach żywieniowych wody bieżącej odpowiadającej obowiązującym wymogom – decyzje zostały wykonane.

Zakłady usług cateringowych - kontrola sanitarna wykazała w 1 obiekcie prowadzenie działalność w zakresie produkcji i wydawania posiłków bez wymaganego zatwierdzenia organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Właścicielka zakładu nie wystąpiła z wnioskiem o takie zatwierdzenie do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brzozowie jako organu właściwego ze względu na miejsce prowadzenia takiej działalności. Sporządzono wniosek w tej sprawie do PPWIS o ukaranie. Przeprowadzona kontrola sanitarna w obiekcie wykazała ponadto uchybienia w zakresie braku pomieszczenia obieralni wstępnej oraz brak wyniku badania wody.

W zakładzie wstrzymano działalność oraz podjęto stosowne działania, obecnie obiekt został zatwierdzony.

Ponadto w 1 obiekcie usług cateringowych wstrzymano działalność z uwagi na niewłaściwą jakość mikrobiologiczną wody.

Właściciel obiektu podjął odpowiednie działania, po okazaniu wyników laboratoryjnych potwierdzających właściwą jakość wody w zakładzie wznowiono działalność.

Inne zakłady żywienia - w 7 obiektach stwierdzono niewłaściwą jakość mikrobiologiczną wody - wydano decyzje nakazujące wstrzymanie wydawania posiłków do czasu uzyskania w pomieszczeniach żywieniowych wody bieżącej odpowiadającej obowiązującym wymogom.

Po podjęciu stosownych działań - decyzje zostały uchylone.

W jednym z obiektów stwierdzono brak spełnienia wymogów w zakresie wyparzania naczyń. Wydano decyzję wstrzymania działalności w zakresie wydawania posiłków w szkole (punkt wydawania posiłków), w naczyniach wielokrotnego użytku. Decyzja została wykonana.

Obecnie w szkole zakupiono odpowiedni sprzęt spełniający obowiązujące wymogi i decyzja została uchylona.

5.3. Ocena jakości zdrowotnej żywności na podstawie wyników badań próbek żywności pobranej w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu.

Nadzór nad jakością środków spożywczych sprawowany jest poprzez systematyczną kontrolę jakości zdrowotnej produktów wprowadzanych do obrotu. W 2021 r. pobrano do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności oraz monitoringu 226 próbek żywności (w 2020 r. pobrano 174 próbki). Były to działania wynikające z realizacji ogólnego planu poboru próbek określonego przez Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego na podstawie wskazań Głównego Inspektora Sanitarnego.

Wykonywane badania żywności dotyczyły oceny zanieczyszczeń mikrobiologicznych, obecności metali ciężkich, substancji dodatkowych, pozostałości pestycydów, skażeń promieniotwórczych oraz badań w kierunku organoleptyki.

Zakwestionowano 5 próbek mięsa drobiowego mielonego ze względu na obecność bakterii Salmonella. Sporządzono powiadomienie informacyjne RASFF.

5.4. Działania podejmowane w związku z powiadomieniami otrzymywanymi w ramach funkcjonowania systemu RASFF i RAPEX

W roku 2021 otrzymano łącznie 40 powiadomień w ramach systemu RASFF (w roku 2020 - było 28 powiadomień).

W związku z powyższym w obiektach wymienionych w listach dystrybucyjnych przeprowadzono kontrole sanitarne. W 10 obiektach stwierdzono środki objęte powiadomieniami, wydano postanowienia o nakazie zabezpieczeniu i wydano decyzje o wycofaniu przedmiotowych produktów z obrotu.

Wydawanie decyzji nie dotyczyło tlenu etylenu w związku z powyższym, w tym przypadku monitorowano wycofanie produktów z obrotu i przekazywano informacje do właściwych Inspektorów Sanitarnych.

Powiadomienia dotyczyły w znacznej mierze produktów zanieczyszczonych tlenkiem etylenu: lody, konserwy rybne, suplementy.

Ponadto otrzymano powiadomienia w sprawie:

1. stwierdzenia estrów 3-MCPD na poziomie $5138 \pm 1028 \mu\text{g}/\text{kg}$ w produkcie „Profesjonalna frytura palmowa Olej palmowy rafinowany”,
2. sękacza wyprodukowanego z wykorzystaniem tłuszczu zanieczyszczonych estrami 3-MCPD,

Stan sanitarny powiatu brzozowskiego 2021

3. stwierdzenia przekroczenia NDP pozostałości pestycydu w produkcie pn. „Truskawka mrożona”,
4. stwierdzenia obecności niezadeklarowanej substancji syldenafilu w próbce suplementu diety pn.: „Total Men” 5 tabletek,
5. przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A w produkcie pn. „Rodzynki SUŁTANKI”,
6. stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu deoksyniwalenolu (DON) – Makaronu razowego świderki z mąki z pszenicy durum La Campagna,
7. przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – chlorotalonilu w produkcie pn. Bazylia EDAL 100 g,
8. wykrycia glutenu na poziomie powyżej 20mg/kg w produkcie oznakowanym jako bezglutenowy pn. Biovegan Schoko Harzen, 35g, wyprodukowanym w Niemczech,
9. przekroczenia NDP pestycydu prochlorazy w grejpsfrutach pochodzących z Turcji,
10. stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu glikolu propylenowego w produktach marki Monster i Burn,
11. przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydów: chlorpiryfosu etylu (0,022+/-0,011 mg/kg) oraz dimetoatu (0,25 +/- 0,13 mg/kg) w pomarańczach,
12. stwierdzenie Bakterii E .coli w wodzie źródlanej „Gorczyńska Krynica 1, 5 l gazowana,
13. obecności bakterii Salmonella spp w produkcie pod nazwą banana chips whole,
14. stwierdzenia Clostridium redukujących siarczyny w produkcie pn. „Mama i ja, woda źródłana, niegazowana”,
15. obecność pozostałości pestycydu w produkcie „kapusta pekińska luz”,
16. stwierdzenia przekroczenia migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych (PAA) z wyrobu wykonanego z tworzywa sztucznego, przeznaczonego do kontaktu żywnością pn. „Chochla Florina”, kraj pochodzenia Chiny,
17. stwierdzenia niedozwolonego użycia włókien bambusa w materiałach i wyrobach przeznaczonych do kontaktu z żywnością z tworzyw sztucznych,

5.5. Działania podejmowane w ramach nadzoru nad suplementami diety.

Na szczególną uwagę zasługują zagadnienia związane z suplementami diety. W dobie dużego zainteresowania społeczeństwa zdrowym stylem życia, znacząco wzrasta spożycie suplementów diety, co przekłada się na zwiększoną działalność przedsiębiorców w zakresie

ich produkcji i obrotu. Z uwagi na szczególny charakter tej grupy środków spożywczych podejmowane działania obejmują analizę treści przekazywanych konsumentom w trakcie prowadzonego obrotu.

W 2021 r. nie stwierdzono w tym względzie nieprawidłowości. Pobrane do badania próbki nie były kwestionowane

5.6. Działania dodatkowe podejmowane w ramach nadzoru nad produkcją i obrotem środków spożywczych.

Działania dotyczące wzmożonego nadzoru sanitarnego w okresie wycieczki letniej – tzw. „akcja lato”. W sezonie letnim, tj. od maja do sierpnia 2021 r. wzmożono nadzór w zakładach żywnościowo-żywnościowych.

W celu większej skuteczności kontroli czynności przeprowadzane były poza godzinami pracy urzędu lub w dni wolne od pracy.

W 2021 r. przeprowadzono łącznie 33 kontrole sanitarne.

Podczas kontroli stwierdzono:

- wprowadzanie do obrotu artykułów spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości,
- brak segregacji w zamrażarce,
- niewłaściwy stan techniczno-sanitarny chłodni,
- ubytki w płytkach w posadzce w magazynie
- brak aktualnego wyniku badania wody.

W celu poprawy stanu techniczno- sanitarnego wydano 1 decyzję nakazową, za uchybienia w zakresie stanu sanitarnego nałożono 4 mandaty na kwotę 500 zł.

5.7. Działania podejmowane ramach ASF - Afrykańskiego Pomoru Świń

Afrykański pomór świń (African Swine Fever - ASF) znajduje się na liście chorób Międzynarodowego Urzędu ds. Zdrowia Zwierząt podlegających obowiązkowi zgłaszania i urzędowego zwalczania.

W związku z powyższym w 2021 r. w dalszym ciągu przeprowadzano kontrole w nadzorowanych obiektach, w trakcie których sprawdzano pochodzenie mięsa, w szczególności dziczyzny oraz zagospodarowanie odpadów. Nie stwierdzono w tym względzie nieprawidłowości.

6. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Kierunki działań Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia przyjęte do realizacji w 2021r. wynikały z zadań Narodowego Programu Zdrowia, problemów zdrowotnych i potrzeb środowiska lokalnego.

Działalność O.Z. prowadzona była przez realizację programów ogólnopolskich, wojewódzkich i lokalnych:

”Trzymaj formę”-program adresowany był do uczniów klas VII 17 Szkół Podstawowych w powiecie brzozowskim oraz ich rodziców. Celem programu edukacyjnego jest trwale kształtowanie prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety. Podjęte działania w ramach programu to; poradnictwo, instruktaże, konkursy, przekazanie informacji na stronę Stacji itd.

”Czyste powietrze wokół nas”, **”Szkolne programy antytytoniowe tj; ”Nie pal przy mnie proszę” i „Znajdź właściwe rozwiązanie”**. Programy kierowane do dzieci 5-6-letnich z 20 przedszkoli i oddziałów przedszkolnych, uczniowie klas II i VI z 15 Szkół podstawowych w powiecie brzozowskim.

Tematyka programowa dotyczy zapobiegania tytoniu palenia. Programy realizowane poprzez instruktaże, porady, wizytacje itd.

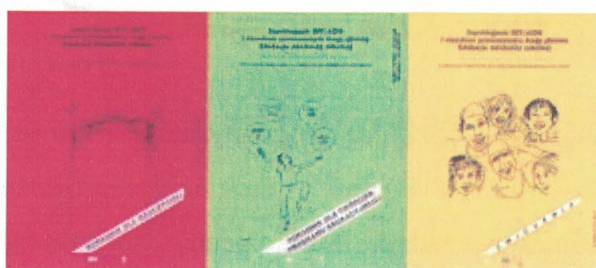
”Moje dziecko idzie do szkoły” -program realizowany w 10 szkołach podstawowych klasach I Gminy Brzozów.

Celem programu jest podniesienie poziomu wiedzy rodziców dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia i ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotny u dzieci. Realizacja programu przebiegała poprzez udzielanie instruktaży, porad i prowadzenie wizytacji.

Programy; „Zawsze razem”, „Zapobieganie HIV/AIDS i chorobom przenoszonym drogą płciową - Edukacja młodzieży szkolnej „.

„Zawsze razem”-celem programu jest kształtowanie u dzieci właściwych postaw i zachowań wobec słabszych rówieśników, unikanie zachowań ryzykownych oraz podejmowanie zdrowych wyborów życiowych. Program realizowany w 4 szkołach powiatu brzozowskiego poprzez udzielanie instruktaży i porad.

„Zapobieganie HIV/AIDS i chorobom przenoszonym drogą płciową - Edukacja młodzieży szkolnej”- edukacja młodzieży z 3 szkół średnich w powiecie brzozowskim na temat zapobiegania zakażeniom HIV i chorobom przenoszonym drogą płciową. Realizacja programu poprzez udzielanie porad, instruktaży i przygotowanie oddziaływania wizualnego.

Stan sanitarny powiatu brzozowskiego 2021

"Podstępne WZW"

Adresaci programu to uczniowie z 2 szkół średnich w powiecie oraz ich rodzice. Program ten poprzez popularyzację profilaktyki, prezentuje skuteczne metody zabezpieczania się przed zakażeniami WZW. Celem głównym programu jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy z zakresu profilaktyki zakażeń wirusowego zapalenia wątroby. Program realizowany poprzez organizacje szkolenia, instruktaże i wizytacje.

„Znamie! Znam je?”

Adresaci programu to uczniowie 3 szkół ponadgimnazjalnych w powiecie oraz ich rodzice. Program ten poprzez popularyzację profilaktyki, prezentuje skuteczne metody zabezpieczania się przed groźnym nowotworem skóry. Celem głównym programu jest upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka. Program realizowany poprzez szkolenie, instruktaże, ankietyzację uczniów i wizytacje.

"Wybierz Życie-Pierwszy Krok"

Adresaci programu to uczniowie z 1 szkoły średniej w powiecie oraz ich rodzice. Program edukacyjny obejmujący tematykę profilaktyki raka szyjki macicy. Stwarza świadomość zagrożenia rakiem szyjki macicy i innych chorób wywołanych zakażeniem wirusem HPV u młodych ludzi. Kształtuje świadomość na temat czynników zwiększających ryzyko wystąpienia raka szyjki macicy. Program realizowany poprzez porady i instruktaże.

”ARS ,czyli jak dbać o miłość”

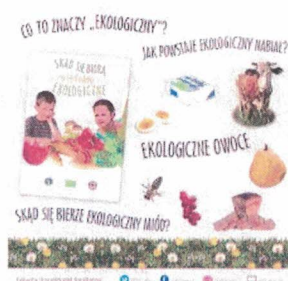
Program adresowany jest do uczniów z 2 szkół ponadgimnazjalnych na terenie powiatu, a jego celem jest pogłębienie wiedzy na temat konsekwencji używania substancji psychoaktywnych m. in. alkoholu, narkotyków czy papierosów. Program realizowany poprzez organizacje szkolenia, udzielanie porad, instruktaży, dystrybucje materiałów, wizytację.

”Bieg po zdrowie”

Adresaci programu: dzieci 9-10 lat i ich rodzice. Istotnym celem programu jest t zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów. Program ten jest źródłem rzetelnej wiedzy na temat problematyki palenia tytoniu, ukazuje korzyści wynikające z niepalenia papierosów, czyni to zjawisko mniej pożądanym i mniej akceptowalnym. Zajęcia są realizowane za pomocą zróżnicowanych metod aktywizujących. Program na terenie powiatu realizowany w 8 szkołach podstawowych.

„Skąd się biorą produkty ekologiczne”

„Skąd się biorą produkty ekologiczne” to nowy, ogólnopolski program edukacyjny dla przedszkoli opracowany wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Celem programu jest zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz

Stan sanitarny powiatu brzozowskiego 2021

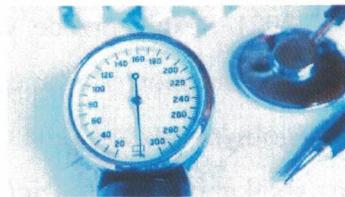
budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program realizowany w 2 przedszkolach na terenie gminy Brzozów.

"Różowa wstążeczka"

Program, którego celem jest zwiększenie świadomości wśród uczniów 3 szkół średnich na temat zapobiegania nowotworowi raka piersi. W ramach programu udzielano instruktaży, porady, prowadzono dystrybucje materiałów itd.

"Program edukacji zdrowotnej dla pacjentów z nadciśnieniem tętniczym"

Do programu edukacyjnego zostali włączeni pacjenci z rozpoznaniem nadciśnieniem tętniczym, niezależnie od czasu od rozpoznania, wdrożonego postępowania (leczenie farmakologiczne lub niefarmakologiczne), stopnia nadciśnienia oraz skuteczności kontroli oraz pacjenci z nieuregulowanym nadciśnieniem mimo leczenia farmakologicznego i ich rodziny, należący do NZOZ w Nozdrzcu. Program realizowany poprzez poradę, instruktaże, porady, dystrybucję materiałów itd

W roku 2021 z racji zaistniałej sytuacji epidemiologicznej, Sekcja OZ i PZ poprzez; oddziaływanie wizualne i dystrybucje materiałów, umieszczanie informacji na stronie Stacji i przekazywanie w informacji do prasy włączyła się w akcje-kampanie O.Z. tj: "Światowy Dzień Zdrowia", "Światowy Dzień bez Tytoniu", "STOP dopalaczom", "Światowy Dzień Rzucania Palenia", "Bezpieczne wakacje-akcja letnia", "Bezpieczne ferie",

”Październik Miesiącem Zapobiegania Nowotworom”, ”Światowy Dzień HIV/AIDS”, ”Mój Walenty jest the best idzie ze mną zrobić test”, ”Profilaktyka zatruc grzybami”,

”Zapobieganie chorobom przenoszonym przez kleszcze”, ”Myje ręce bo wiem więcej”, ”Profilaktyka 40 plus”, ”Wybieraj bezpieczną żywność”, ”Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy. Dźwigaj z głową”. W roku 2021 Sekcja przede wszystkim włączała się do zadań związanych z przeciwdziałaniem zagrożenia spowodowanego wirusem COVID-19 na terenie powiatu brzozowskiego, ze szczególnym uwzględnieniem kampanii #Szczepimy się w ramach której organizowano spotkania dla rodziców w placówkach nauczania i wychowania, pracownik brał czynny udział w piknikach rodzinnych w powiecie organizowanych dla ogółu społeczeństwa, organizowano punkty informacyjno-edukacyjne w powiecie w ramach, których udzielano porad połączonych z dystrybucją materiałów promujących szczepienie na COVID-19.

Tematyka w/wym. programów i akcji dotyczyła: zapobiegania COVID-19, szczepień, chorób nowotworowych, tematyki antytytoniowej, uzależnień, chorób serca-zapobiegania nadciśnieniu tętniczemu, zapobieganie HIV/AIDS i chorobom przenoszonym drogą płciową

Stan sanitarny powiatu brzozowskiego 2021

,zapobiegania dopalaczom, higieny osobistej ,chorób zakaźnych ,racjonalnego odżywiania, zapobiegania WZW ,zdrowego stylu życia itd.

W ramach w/w realizowanych programów i wszystkich akcji i kampanii podjęte działania

prorowadzone były przez organizowanie min.; konkursów, porad, wystaw-oddziaływania wizualnego, instruktaży, dystrybucji materiałów oraz imprez oświatowo - zdrowotnych dla dzieci w systemie szkolnym i przedszkolnym, nauczycieli i wychowawców, rodziców, pacjentów, pracowników placówek służby zdrowia, zakładów pracy i instytucji .

W ramach realizacji przedsięwzięć programowych i nieprogramowych współpracowano ze Starostwem Powiatowym, samorządami lokalnymi, służbą zdrowia, placówkami oświatowo – wychowawczymi, Policją, WSSE w Rzeszowie, Prywatnymi Instytucjami –sponsorami i mediami; Brzozowską Gazetą Powiatową.

Ze względu na sytuację epidemiologiczną, w ramach realizacji programów oświatowo-zdrowotnych przeprowadzono 72 wizytacje działalności oświatowo-zdrowotnej i promocji zdrowia w powiecie brzozowskim .

7. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.

W ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego dokonywano analizy projektowanych działań planistycznych, inwestycyjnych i systemowo-organizacyjnych odnoszących się do obszarów powiatu, rozwiązań techniczno-budowlanych obiektów i infrastruktury pod kątem wpływu w/w przedsięwzięć na zdrowie i życie ludzi.

W 2021 roku w ramach strategicznej oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:

- pozytywnie zaopiniowano 2 projekty zmiany Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, (wnioski dotyczyły Gminy Nozdrzec)
- wydano 2 pozytywne opinie do projektów zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego (wnioski dotyczyły Gminy Nozdrzec).

W ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowiska

- wydano 14 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na

środowisko (w 1 przypadku stwierdzono potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz określono zakres raportu),

- wydano 1 opinię w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W 2021 roku, po przeprowadzeniu kontroli, zajęto 18 stanowisk w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych w trybie art. 56 ustawy Prawo budowlane.

Przeprowadzono 39 oględzin obiektów. Związane były one min. z dopuszczeniem tych obiektów do użytkowania bez nałożonego obowiązku uzyskania zezwolenia na użytkowanie tj. oględziny obiektów gastronomicznych, zakładów fryzjerskich, kosmetycznych. W czasie oględzin dokonywano szczegółowego przeglądu obiektu i otoczenia, zgodnie z obowiązującą procedurą kontrolną.

Ponadto na wniosek stron wydano 10 opinii wstępnych o możliwości przeznaczenia lokalu do prowadzenia zamierzonej działalności oraz nałożono 54 decyzji opłatowych.

W okresie sprawozdawczym wpłynęły 2 wnioski o uzgodnienie decyzji o warunkach zabudowy dla budynków mieszkalnych jednorodzinnych zlokalizowanych w pobliżu cmentarza. Wydano 1 postanowienie odmawiające uzgodnienia ww. decyzji.

W 2021 r. liczba zajętych stanowisk, łącznie z oględzinami oraz uczestnictwem w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych, wydanymi opiniami i decyzjami wyniosła 160.

8. DZIAŁALNOŚĆ LABORATORYJNA

Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Brzozowie posiada wdrożony i funkcjonujący system zarządzania, akredytowany przez Polskie Centrum Akredytacji w oparciu o normę PN-EN ISO/IEC 17025 - Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących – Certyfikat Akredytacji nr AB 755.

W wyniku przeprowadzonej w 2021 roku oceny PCA, która odbyła się dnia 28.05.2021 r., Polskie Centrum Akredytacji potwierdziło kompetencje Laboratorium w zakresie posiadanej akredytacji.

Stan sanitarny powiatu brzozowskiego 2021

Oddział Laboratoryjny posiada Certyfikat akredytacji Nr AB 755 uprawniający do wykonywania akredytowanych parametrów w zakresie badań: wody, wody do spożycia przez ludzi, wody na pływalniach, środowiska pracy oraz diagnostyki medycznej.

Badania wykonane w 2021 r. przez Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Brzozowie

8.1. Badania wody

Woda zdatna do spożycia, spełnia wymagania Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 07.12.2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Woda na pływalni powinna być bezpieczna dla zdrowia ludzkiego i nie powodować zagrożeń zdrowotnych, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

W 2021 r. przebadano 658 obiektów wodnych (wodociągi, studnie przydomowe, baseny) w których wykonano 1119 badań: fizycznych, chemicznych i mikrobiologicznych.

Najczęstsze przekroczenia wartości parametrycznych to: bakterie grupy coli, Escherichia coli, żelazo, mangan, jon amonu, mętność, stwierdzone w próbkach wody ze studni przydomowych. Badania kwestionowane stanowią ok. 45 % wszystkich wykonanych badań.

8.2. Badania środowiska pracy

Wykaz normatywów higienicznych w środowisku pracy określa Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy.

W 2021 r. badania wykonano 563 badania (hałasu, drgań, oświetlenia oraz zapylenia) w 50 zakładach pracy. Przekroczenia wielkości normatywnych stwierdzono w 49 badaniach.

8.3. Badania z obszaru diagnostyki medycznej.

Badania sanitarno - epidemiologiczne podlegają szczegółowym regulacjom prawnym o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

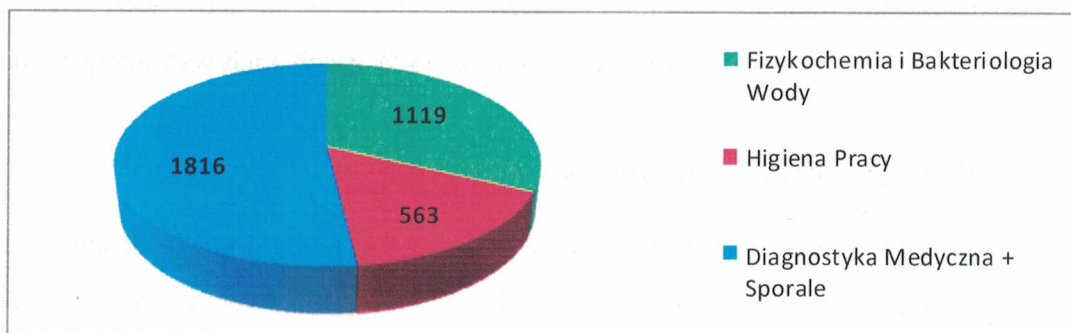

W 2021 r. przebadano 587 osób w kierunku chorobotwórczych pałeczek jelitowych z rodzaju Salmonella i Shigella, u których wykonano 1661 badań (w tym 15 badań z wynikiem dodatnim u 7 osób) oraz 155 badań biologicznych wskaźników kontroli skuteczności procesów sterylizacji (sporali).

Tabela nr 1. Zestawienie ilości wykonanych badań w 2021 r.

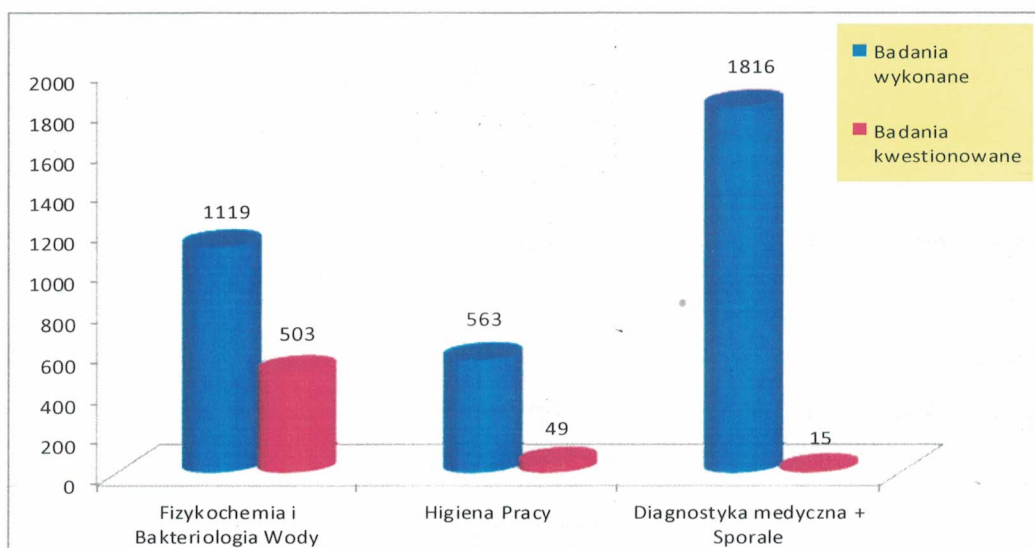
Zestawienie ilości wykonanych badań									
Fizykochemia i Bakteriologia Wody			Higiena Pracy			Diagnostyka medyczna			
Ilość przebadanych obiektów wodnych (wodociągi, studnie przydomowe, baseny)	Liczba wykonanych badań	Badania kwestionowane	Ilość zakładów pracy	Liczba wykonanych badań	Badania kwestionowane	Liczba sporali	Ilość przebadanych osób	Liczba wykonanych badań	Badania z wynikiem dodatnim
658	1119	45 %	50	563	9 %	155	587	1661	1 %

Wykres nr 1. Zestawienie ilości wykonanych badań w 2021 r. na podstawie danych z tabeli nr 1.

Wykres nr 2. Zestawienie ilości wykonanych badań w 2021 r. z uwzględnieniem przekroczeń wartości normatywnych/wyników dodatnich z obszaru diagnostyki medycznej.

Stan sanitarny powiatu brzozowskiego 2021

9. KADRY I FINANSE

9.1. Struktura zatrudnienia w PSSE w Brzozowie w 2021 r.

Oddział/Sekcja	Liczba zatrudnionych pracowników	Pracownicy z wyższym wykształceniem/stanowiska	Pracownicy mający ukończone specjalizacje lub studia podyplomowe	Pracownicy ze średnim wykształceniem lub zawodowym
PPIS, Dyrektor PSSE	1	1	1	0
Z-ca PPIS/Kierownik sekcji Higieny Pracy	1	1	1	0
Sekcja Epidemiologii	3	kierownik -1, starszy asystent -1, asystent - 1	3	0
Sekcja Higieny Komunalnej	2	p.o kierownik - 1, starszy asystent -1	2	
Sekcja Higieny Pracy	1	stażysta - 1	0	
Sekcja Higieny Żywności i Żywienia	6	Kierownik - 1, asystent - 2, młodszy asystent - 1, starszy asystent -1	4	starszy instruktor higieny - 1

Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży	2	kierownik -1, starszy asystent - 1	2	0
Sekcja Sanitarnego Nadzoru Zapobiegawczego	1	asystent -1	1	0
Sekcja Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia	1	kierownik -1 ,	1	0
Oddział Laboratoryjny	8	Kierownik - 1, starszy asystent -5, asystent -1, stażysta - 1	7	0
Oddział Administracyjno-Kadrowy	6	Kierownik - 1, stażysta - 1.	1	Sekretarka - 1, kierowca dezynfektor- 1, pracownik obsługi-1, sprzątaczką - 1,
Główny Księgowy	1	1	1	0
Stanowisko Pracy do spraw Finansowo-Księgowych	1	1	1	0
Stanowisko Pracy do spraw Statystyki Medycznej	1	1	1	0
Stanowisko Pracy do spraw Obsługi Prawnej	1	1	1	0
Suma	36	31	27	5

9.2. Budżet

W 2021 r. PSSE w Brzozowie dysponowała budżetem w kwocie 3 936 747,37 zł. Dodatkowo PSSE w Brzozowie dysponowała pozabudżetowymi środkami z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, z przeznaczeniem na finansowanie wynagrodzenia z tytułu nadgodzin oraz dodatku specjalnego za czynności związane z zapobieganiem i zwalczaniem chorób zakaźnych w wysokości 532 675,91 zł. Średnie wynagrodzenie miesięczne na pracownika wynosiło w 2021 r. 6 510,48 zł (bez PPIS i Z-cy PPIS).

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Brzozowie

Zofia Cwyniar